

Groepsdynamica les 6

Groeps sfeer

Een overzicht van wat wij hebben gedaan

- Groepsvorming (met daarbij de ontwikkelingsfasen van een groep)
- Groepsnormen (regels binnen een groep)
- Groepsrollen
- De groep – groepsdynamica
- Kinderen in een groep (over behoeftes) en beroepshouding

De groep bestaat uit een verzameling individuen met hun eigen behoeftes. Een groep ontwikkelt zich volgens een bepaald patroon (groepsfasen) De groep 'spreekt regels af' (groepsnormen) en gedragen zich vaak voorspelbaar (groepsrollen).

Groepssfeer

Groepsdynamica les 7

‘Er hing vandaag een slechte sfeer in de groep!’

Iedere leerkracht maakt wel eens zo’n dag mee. De leerlingen hebben veel ruzie, tonen weinig respect voor elkaar en laten elkaar niet uitpraten. ‘Er hangt iets in de lucht,’ wordt dan vaak gezegd door de leerkracht. Gelukkig komt het vaak voor dat de groepssfeer de volgende dag een stuk beter is.

Groepssfeer - groepsklimaat

In iedere groep zijn groepsprocessen gaande, dit worden ook wel groepsdynamica genoemd. Het gaat in de groepsdynamica o.a. om de invloed die kinderen in een groep op elkaar hebben.

Van een groep kan een positieve of een negatieve invloed uitgaan. Positieve invloed is bijvoorbeeld dat kinderen plezier hebben en veel van elkaar leren.

Een groep met negatieve invloed zorgt ervoor dat kinderen veel ruzie maken of vechten of niet voor hun mening durven uitkomen.

Alle groepsbegeleiders streven naar groepen waarvan een positieve invloed uitgaat op de leden.

Dit worden ook wel positieve groepen genoemd, of groepen met een positief groepsklimaat.

Vijf aspecten groepssfeer

1. Algemene sfeer

Hoe is de sfeer in de groep? Is deze positief: ondersteunend, warm, rustig, vrolijk, enthousiast, taakgericht, tolerant? Of juist negatief: onverschillig, vijandig, onrustig, afwerend, intolerant, niet taakgericht? Ook de wijze waarop nieuwe kinderen in de groep worden opgenomen zegt veel over de groepssfeer.

2. Onderlinge relaties

3. Onderlinge communicatie

4. Rollen in de groep

(In een groep met een positief groepsklimaat zijn er veel verschillende rollen, waardoor elk kind er een plekje kan vinden.)

5. Samenhang in de groep

(Wanneer kinderen elkaar kennen, betrokken zijn bij elkaar, praten over 'wij', en samen aan taken werken, is sprake van samenhang of groepscohesie)

Positieve groep

Omschrijving van een positieve groep

- Kenmerkend voor een positieve groep is dat kinderen de ruimte krijgen voor eigen initiatieven en dat elk kind een plekje en een rol vindt die bij hem past.
- In zo'n groep kunnen ook kinderen met negatief gedrag aanwezig zijn, maar zij domineren de omgang tussen de groepsleden niet.
- Conflicten zijn er ook in een positieve groep, maar de wil om eruit te komen, overheerst. In een positieve groep voelen kinderen zich prettig en hebben ze meer ruimte om aan taken te werken of prettig te spelen.
- Volgens de sociale wetenschapper Ahnert (2006) is een positief groepsklimaat belangrijker voor het welzijn en het leerproces van de betrokken kinderen dan goede individuele begeleiding van de kinderen.

Kenmerken van een positieve groep:

- geeft een prettig gevoel aan de kinderen en aan de groepsbegeleider;
- bevat veel onderlinge relaties tussen de kinderen;
- geeft ruimte voor verschillende initiatieven; ☐
- geeft ruimte aan verschillende karakters en rollen;
- maakt dat storend gedrag wordt opgevangen en niet wordt overgenomen;
- maakt dat bij conflicten de wil om eruit te komen overheerst.

Negatieve groep

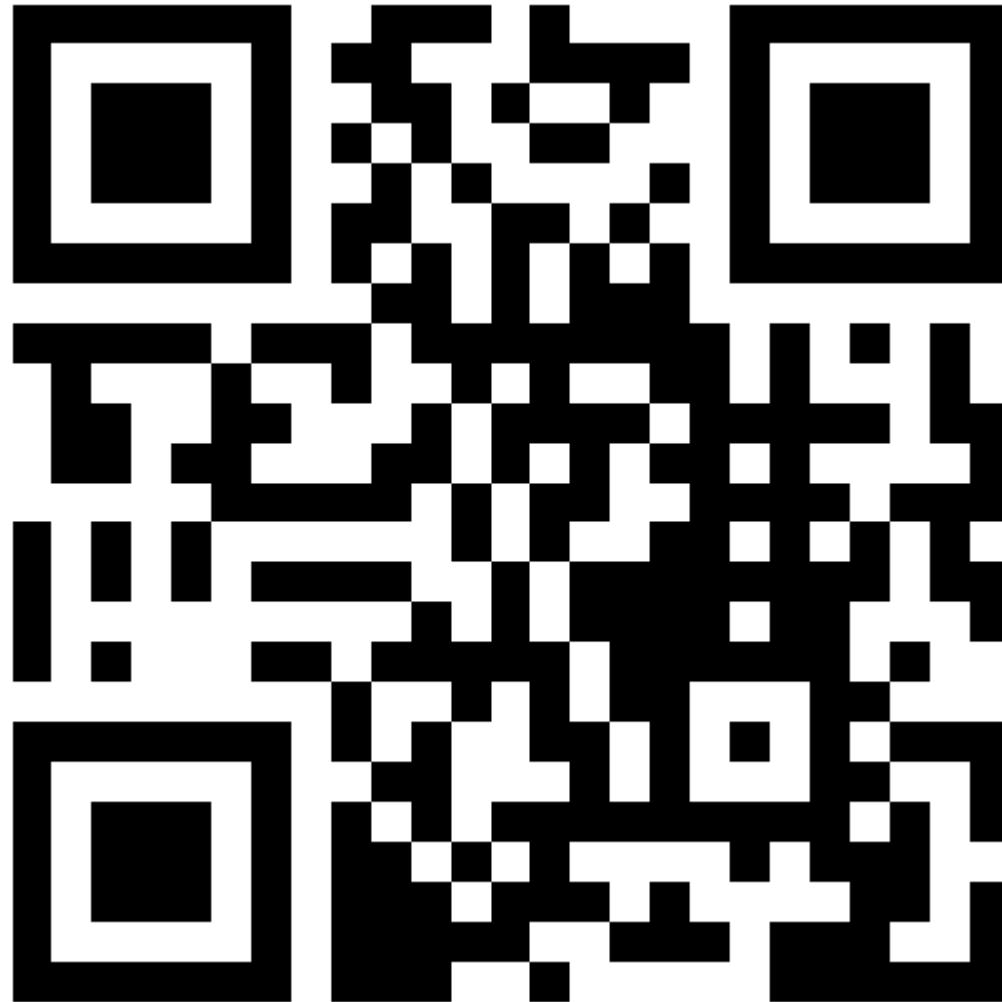
Omschrijving van een negatieve groep

- Kenmerkend voor een negatieve groep is het ontbreken van gedifferentieerde rollen en een gebrek aan ruimte voor eigen initiatief.
- Een negatieve groep wordt gedomineerd door één of meerdere leden die de anderen hun wil opleggen. Bijna alle kinderen zijn gevoelig voor die groepsdruk.
- In een negatieve groep zijn meestal wel een of meer zondebokken, die slachtoffer worden van pesterijen of uitsluiting. Als er één kind pest, gaan andere kinderen soms meedoen..
- Kenmerkend voor een negatieve groep is ook dat de groepsbegeleider zich er niet op haar gemak voelt. Heeft geen greep heeft op de groep
- Kinderen komen haar in het algemeen niet vertellen wat zij beleven in de groep.
- De positie van de groepsbegeleider wordt dan al gauw die van ordebewaker

Kenmerken van een negatieve groep:

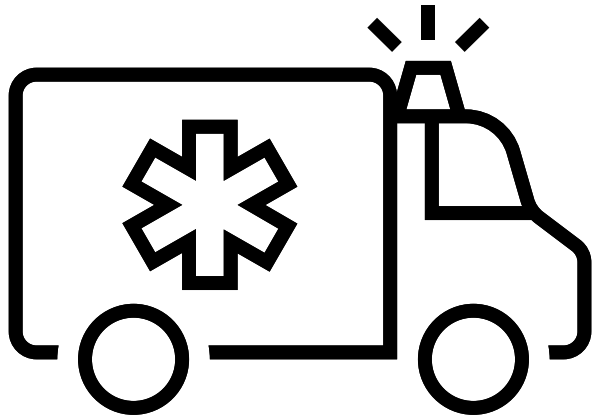
- geeft een onprettig gevoel aan de groepsbegeleider;
- heeft vaak een ruzieachtige toon in de onderlinge communicatie;
- kent vooral leiders, volgers en eenlingen;
- bevat weinig onderlinge relaties tussen de kinderen;
- geeft weinig ruimte voor initiatieven van de kinderen;
- geeft weinig ruimte aan verschillende karakters en rollen;
- maakt dat storend gedrag besmettelijk is en gemakkelijk wordt overgenomen;

En dan natuurlijk toepassen op eigen klas

Nieuw jaar – nieuwe kansen ➡ *daaaag* 2020

- Zoek een gifje met jouw Nieuwjaars wens voor de klas (of iemand uit de klas)
- Plak het gifje in de chat van deze les